

بنیادهای دموکراسی

درس دوم

قدرت و اقتدار

TAVAANA

حقوق معنوی

- ▶ اختصاص - این مطلب به پروژه توانا مربوط به سازمان E-Collaborative for Civic Education اختصاص دارد و استفاده از آن می بایست با ذکر نام سازمان تهیه کننده انجام شود.
- ▶ غیر تجاری - این مطلب برای استفاده های غیر تجاری می باشد و برای هیچ گونه منفعتی بهره برداری نخواهد شد.
- ▶ اشتراک - اگر می خواهید هر گونه تغییری در مطلب وارد کنید، شما می توانید حاصل کار را تنها تحت مجوز E-Collaborative for Civic Education منتشر کنید و برای ایجاد بدنه اصلی اطلاعات، این تغییرات را باید با E-Collaborative for Civic Education به اشتراک گذارید.

پرسش های اصلی درس دوم

1. قدرت چیست؟

2. اقتدار چیست؟

3. اقتدار از کجا سرچشمه می گیرد؟

اقتدار سیاسی چیست؟

آیا

اقتدار (authority)

با

قدرت (power)

تفاوت می کند؟

این سه موقعیت چه شباهت ها و تفاوت هایی دارند؟

❖ رضا همسرش را کتک زد و مانع خروج او از خانه شد.

❖ پلیس وبلاگ نویس زندانی را شکنجه کرد و کشت.

❖ پلیس راننده ای را که کمر بند ایمنی نبسته بود، جریمه کرد.

دو تلقی عمده از قدرت

1. قدرت به عنوان عمل یا قابلیت فردی

2. قدرت به عنوان یک امکان در چارچوب شرایط تاریخی، اجتماعی و سیاسی

درک سه بعدی از قدرت

- 1. بعد اول:** فرد الف بر فرد ب اعمال قدرت می کند در صورتی که فرد ب را وادار به انجام کاری بکند که در غیر این صورت آن کار را انجام نمی داد.
- 2. بعد دوم:** به کار گرفتن قدرت در جهت کنار گذاشتن افراد و موضوعاتی خاص از صحنهء رقابت سیاسی و روندهای تصمیم گیری.
- 3. بعد سوم:** فرد الف بر فرد ب اعمال قدرت می کند در صورتی که با نفوذ در ذهن و دنیای درونی فرد ب درک او از منافع خویش را تحت تاثیر قرار دهد.

قدرت

قدرت سیاسی تلاش

حکومت برای

و ادار کردن

حکومت شونندگان

به انجام کاری

است.

قدرت و ادار کردن

دیگران

به انجام کاری

است.

اقتدار

اقتدار جایز

(legitimate authority)

تلاش برحق

حکومت برای

و ادار کردن حکومت

شوندگان به انجام

کاری است.

اقتدار بالفعل

(de facto authority)

تلاش موفقیت آمیز

حکومت برای

و ادار کردن حکومت

شوندگان به انجام

کاری است.

راهنمای تفکیک انواع قدرت و اقتدار

❖ وادار کردن

❖ دیگری

❖ فرد ← فرد

❖ حکومت ← حکومت شونده

❖ موفقیت

❖ برحق بودن

سرچشمه های اقتدار

1. خداوند

2. برتری طبیعی

3. دانش

4. رضایت مردم

نظریه اقتدار الهی

سه نوع اقتدار الهی:

❖ حاکم خداست.

❖ حاکم بشر است اما به نحوی با خداوند مرتبط است.

❖ حاکم بشر است اما از حق الهی برای حکمرانی دارد.

نظریه برتری طبیعی

بعضی از انسان ها:

- الف. به طور طبیعی برتر و فراتر از سایر انسان ها هستند و
- ب. این برتری آنچنان چشمگیر و با اهمیت است که
- پ. به آن ها حق فرمانروایی بر انسان های فروتر را می بخشد.

نظریه اقتدار برخاسته از دانش

اقتدار سیاسی حاکم ناشی از
دانش ویژه ای است که او دارد
اما حکومت شوندگان ندارند.

نظریه اقتدار برخاسته از رضایت مردم

حاکمی از اقتدار سیاسی جایز
برخوردار است که مردم به
حکمرانی او **رضایت** داده باشند.

چگونه این درس را به کار بیندیم؟

در قالب یادداشتی کوتاه (یک تا دو صفحه) یکی از تمرین های زیر را انجام دهید و تا جلسه بعد برای من ارسال کنید:

1. چهار موقعیت واقعی یا خیالی را توصیف کنید که به کارگیری انواع "اقتدار" و "قدرت" را ترسیم می کنند (دو موقعیت اقتدار و دو موقعیت قدرت بدون اقتدار). می توانید از تجربیات خود الهام بگیرید یا از روزنامه ها، مجلات، کتابها، تلویزیون یا فیلم ها استفاده کنید.
2. قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران چه سرچشمه یا سرچشمه هایی برای اقتدار سیاسی قائل است؟

حقوق معنوی

- ▶ اختصاص - این مطلب به پروژه توانا مربوط به سازمان E-Collaborative for Civic Education اختصاص دارد و استفاده از آن می بایست با ذکر نام سازمان تهیه کننده انجام شود.
- ▶ غیر تجاری - این مطلب برای استفاده های غیر تجاری می باشد و برای هیچ گونه منفعتی بهره برداری نخواهد شد.
- ▶ اشتراک - اگر می خواهید هر گونه تغییری در مطلب وارد کنید، شما می توانید حاصل کار را تنها تحت مجوز E-Collaborative for Civic Education منتشر کنید و برای ایجاد بدنه اصلی اطلاعات، این تغییرات را باید با E-Collaborative for Civic Education به اشتراک گذارید.